

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

محمد جعفری

۱۴ سپتمبر ۲۰۱۸

محمد جعفری

ولایت فقیه، بدعت و فرعونیت به نام دین

۱۴

۲- نوید آور و بیم رسان (بشیر و نذیر)

در این بخش از آیات بینات قرآن، خداوند علاوه بر وظیفه پیامبر که انذار بود، وظیفه بشارت را نیز به وی اعلام می کند:

۱/۲ - كَتَبْنَا فُصُلَاتٍ ءَايَاتُهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ * بَشِيرًا وَ نَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

" کتابی است که آیاتش از یک دیگر جدا است. کتابی است خواندنی عربی برای مردمی که علم داشته باشند* بشارت آور و بیم دهنده است اما بیشترشان از آن روی گردانیده و نمی شنوند." (۱۸)

منظور از نشنیدن به سمع قبول است و نه این که گوششان نمی شنود. با توجه به آیاتی که در فصل دوم این تحقیق گذشت، منظور قرآن به ویژه علمائی است که از آیات قرآن آگاهی دارند اما بدان عمل نمی کنند و یا به وسیله تحریف آن را در خدمت منافع شخصی، گروهی و قدرت خویش و حکام قرار می دهند.

۲/۲ - يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى قُنُورِ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

" ای اهل کتاب فرستاده ما، به دوران فترت پیغمبران، به سوی شما آمده که [حق را] برای شما روشن می کند تا نگوئید: نوید آور و بیم رسان به ما نیامده بود. برآستی نوید آور و بیم رسان شما آمده و خدا به همه چیز تواناست."

(۱۹)

فترت یعنی این که رسول ما بعد از مدتی که هیچ رسولی فرستادیم، پیامد. در حقیقت می گوید این دین همان دین خودتان است که به آن متدین هستید الا این که آنچه از کتاب آسمانی خود پنهان کرده بودید (یعنی علمای شما از شما پنهان کرده بودند و اختلاف ایجاد کرده بودند) را برایتان بیان می کند و به یاد شما می آورد.

۳/۲- أَلَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ

"[و آن غرض واحد] این است که جز الله نپرستید که من از ناحیه او برای بشارت و انذار شما آمده ام." (۲۰)

این آیت نظیر آیات دیگر دعوت بشر است به توحید و بر پیامبر است که کتاب را که بیان توحید است بر مردم ابلاغ کند و این که خود پیامبر بشیر و نذیر است.

۴/۲- نَأْتِيكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَ لَا تُسْئَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجُبِينِ

"ما ترا بحق به عنوان بشیر و نذیر [مژده رسان و بیم ده] فرستادیم و تو را از جهنمیان نمی پرسند." (۲۱) یعنی این که حساب آنها با من است و نه این که کسانی نتیجه اعمال خود را می بینند، ترا مورد سؤال و پرسش قرار دهم که چرا چنین شده است، یعنی ای پیامبر مسؤولیت دوزخی شدن و نشدن مردم به عهده ماست و تو مسؤول بهشت و جهنم مردم نیستی و در این رابطه کسی از تو سؤال نمی کند.

۵/۲- در آیات زیر خدای متعال مثل همیشه به طور صریح و ظیفه پیامبر را به وی گوشزد می کند و به وی می فرماید نگران کسانی که در کفر و جهالت فرو رفته اند، نباشد که امر آنان با خود خداوند است.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ مَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ * إِنَّ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ * إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ * وَإِنْ يَكْفُرُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَ بِالزُّبُرِ وَ بِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ * ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

"زندگان و مردگان یکسان نیستند، که همانا خدا هدایت خویش را به هر که خواهد می شنواند و تو چیزی را به کسانی که در گورستان [کفر و جهالت] فرو رفته اند، نمی شنوایی* تو جز بیم رسانی بیش نیستی* ما ترا به حق بشارت دهنده و بیم رسان فرستادیم و هیچ امتی نیست مگر بیم رسانی در آن بوده اند* اگر ترا تکذیب کنند، کسانی که پیش از ایشان بوده اند نیز پیغمبرشان را که با معجزه ها و پیامها و کتاب روشن به سویشان آمده بودند، تکذیب کردند* آنگاه من هم از کسانی که انکار و رزیدند مواخذه کردم و تعرض من چقدر سخت بود." (۲۲)

۳- مبشر و منذر- نوید آور و بیم رسان

با وجودی که، مطالب بخش " بشیر و نذیر" و این بخش، " مبشر و منذر" چه به لحاظ لغوی و چه به لحاظ محتوا یکی است، اما چون آیات بینات تحت عنوان فوق عناوین دیگری را نیز در بر می گیرد، جدا گانه توضیح داده می شود.

۱/۳- قرآن را بر مردم بخوان و نگران چیز دیگر مباش که هر کس هدایت یافت، به سود خویش هدایت یافته و هر کس راه گمراهی پیش گیرد، به زیان خویش آن را پیش گرفته است.

وَأَنْ أُنذِرُوا الْقُرْآنَ الَّذِي هُنَّ لِنَفْسِنَهُنَّ لِيُنذِرْنَ مَنِ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ

" و این که قرآن بخوانم، پس هر کس رهبری شود، برای خویشان است و آن که گمراه شود، بگو جز این نیست که من از هشدار دهندگانم" (۲۳)

۲/۳- وَ مَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ فَأَمَنْ وَ أَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ

" و ما نمی فرستادیم پیغمبران را مگر بشارت و انذار، پس کسانی که ایمان آورده و عمل صالح کنند نه بیمی برایشان است و نه غمگین می شوند. (۲۴) بنابر این مردم باید منتظر نتیجه اعمال خود باشند و اگر ترسی وجود دارد، ترس از

اعمالی است که انسان مرتکب می شود و انسان جز از اعمال خود از هیچ چیز دیگری نباید ترس و واهمه ای داشته باشد.

۳/۳- وَ مَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ وَ يَجِدُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ يُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ اتَّخَذُوا آيَاتِي وَ مَا أَنْذَرُوا هُزُوعًا

" ما پیغمبران را جز نوید بخش و بیم رسان نمی فرستیم، کسانی که کافر اند، به باطل مجادله کنند که حق را بدان باطل سازند و آیت های مرا مسخره گرفته اند" (۲۵)

آیت فوق در حقیقت پیامبر خدا را تسکین می دهد که از انکار منکرین ناراحت نشود و از اعراض آنان، از ذکر خدا تنگ حوصله نگردد. در دو آیت فوق خداوند می گوید: ما پیغمبران را فقط برای بشارت و انذار فرستادیم زیرا آنها غیر از این مسؤولیتی ندارند. خداوند در آیت بعدی ستمکارترین گروه را مشخص می کند:

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَ نَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ

" ستمگر تر از آن که به آیت های پروردگارش انذارش داده اند و از آن روی بگردانیده و اعمالی را که دو دستش از پیش کرده، از یاد برده، از او ستمگر تر کیست. " (۲۶)

درسی که این آیت قرآن به انسانها می آموزد این است که آنچه امروز با آن روبه رو هستند، نتیجه اعمالی است که از قبل و با دست خودشان، آنها به سرانجام رسیده است و حال بر اثر فراموش کاری دنبال این و آن می گردند که تقصیر را به گردنش بیندازند. ای انسان به هوش باش که ما ترا به بهترین صورت آفریدیم و روح خود را در تو دمیدیم (۲۷) و ترا کرامت بخشیدیم و بر بسیاری از مخلوقات خویش برتری دادیم. (۲۸) که خود سازنده سرنوشت خویش باشی و بدانی که هر چه به تو می رسد نتیجه اعمالی است که انجام داده ای. غفلت از این کرامتی و آزادی و اختیار تعیین سرنوشت که به تو بخشیده ایم ترا به اسفل سافلین می رساند. (۲۹)

ما آزادی و حقوق به تو ارزانی داشتیم یعنی این که آزادی و حقوق را با ذات تو عجین کردیم و اختیار انتخاب سرنوشت را به دست خودت قرار دادیم. بدان که وقتی اینها را فراموش کردی و اختیار سرنوشتت را به دست زورپرستان و قدرتمداران دادی، خود از جنس آنها می شوی و در نتیجه خود به خود ستم می کنی و این بدترین نوع ستم است.

۴/۳- وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَ نَذِيرًا

" ما ترا جز نوید دهنده و بیم رساننده نفرستاده ایم" (۳۰)

خداوند خطاب به پیامبر می فرماید: ما در رسالت تو غیر از تبشیر و انذار تکلیفی به کردنت نگذاشته ایم. پس اگر اینان معاند پروردگار خویش هستند تو تقصیری نداری و ایشان خدا را خسته و ناتوان نمی کنند. در باره ایمان آوردن و نیاوردن، عمل کردن و نکردن آنان هم غم مخور.

۵/۳- وَ بِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَ بِالْحَقِّ نَزَّلُوهُ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَ نَذِيرًا

" قرآن را به حق نازل کردیم و به حق نازل شده است و تو را جز نوید بخش و بیم رسان نفرستادیم" (۳۱)

خداوند در مورد قرآن خاطر نشان می سازد که قرآن را به همراهی حق نازل کرد، و از ناحیه خداوند به حق نازل شده، پس از باطل مصونیت دارد، زیرا نه از ناحیه کسی که نازلش کرده چیزی از باطل و لغو همراه دارد که تباهاش کند و نه در داخلش چیزی هست که ممکن باشد روزی فاسدش کند و نه غیر خدا با خدا کسی در آن شرکت داشته که روزی از روزها تصمیم بگیرد آن را نسخ نموده و باطل سازد و نه رسول خدا می تواند در آن دخل و تصرف کند و یا کم و

زیادش سازد و یا بعضی از آن را به پیشنهاد مردم و یا هوای دل خویش متروک گذارد، چون رسولی بیش نیست و تنها مأمور است که بشر را بشارت و انداز دهد.

۶/۳- رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِيَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

" پیغمبرانی [بودند] نوید آور و بیم رسان، تا بهانه ای برای مردم، بر خدا، پس از پیغمبران نباشد و خداوند عزتمند فرزانه است" (۳۲)

مشیت خداوند بر این قرار گرفته، که علاوه بر فطرت توحیدی که خمیرمایه انسان را، بر آن سرشته است، راه رشد (سعادت) و ضلالت را به وسیله پیامبران خود به بشر نشان دهد و حجت را نیز بر انسان تمام کند، تا بر انسان به هنگامی که آنچه با دستش از پیش کسب کرده و برای خویش فرستاده، به دستش می رسد، هیچ گونه بهانه و یا حجتی بر وی که بتواند آن را دستاویزی بر خدا قرار دهد، برایش باقی نمانده باشد.

ادامه دارد

مراجعات:

۱۸- قرآن، سوره فصلت، آیه ۳ و ۴.

۱۹- قرآن، سوره مائده، آیه ۱۹

۲۰- قرآن، سوره هود، آیه ۲

۲۱- قرآن، سوره بقره، آیه ۱۱۹

۲۲- قرآن، سوره فاطر، آیه ۲۲-۲۶

۲۳- قرآن، سوره نمل، آیه ۹۲.

۲۴- قرآن، سوره انعام، آیه ۴۸

۲۵- قرآن، سوره کهف، آیه ۵۶

۲۶- قرآن، سوره کهف، آیه ۵۷

۲۷- قرآن، سوره تین، آیه ۴.

۲۸- قرآن، سوره اسراء، آیت ۷۰ وَ لَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي عَادِمَ وَ حَمَلْنَهُمْ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ رَزَقْنَهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَ فَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا "همانا ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم و آنان را بر دریا و خشکی مسلط نمودیم و از چیزهای پاک روزی دادیم و بر بسیاری از مخلوقات خویش برتریشان دادیم."

۲۹- قرآن، سوره تین، آیه ۵.

۳۰- قرآن، سوره فرقان، آیه ۵۶

۳۱- قرآن، سوره اسری، آیه ۱۰۵

۳۲- قرآن، سوره نساء، آیه ۱۶۵